

Om våren, Folkvett och vådan av att vara skeptiker

Välkommen till årets första nummer av Folkvett. När detta skrivs har vårdagjämningen just passerats och förvårsljuset avslöjar obarmhärtigt att redaktörens fönster är i akut behov av putsning. Kriget i Ukraina lägger dock sordin på de mest uppslupna värkänslorna. Covid tycks ha släppt sitt grepp om samhället och många tycks ha mycket att göra. En baksida av detta för folkvettredaktionen, blev att flera av dem som aviserat att de skulle inkomma med en artikel, meddelade strax innan sista manusdag att de tyvärr inte hann med. Vi vill därför uppmuntra våra medlemmar att överväga om ni sitter inne med en kompetens inom ett ämne som våra läsare skulle ha utbyte av att läsa om. Vi kan naturligtvis inte garantera publicering. Ibland är ämnet intressant men inte riktigt passande för tidningen, i andra fall är skribenten uppenbarligen mycket kunnig inom sitt område, men behöver finputsas färdigheten i att skriva stringent, men ändå lättläst. Men försöka duger.

Vi har ändå lyckats få ihop ett nummer som har flera intressanta artiklar. Psykologen Billy Larsson har bidragit med en lång artikel om Freud. Larsson skrev redan för tjugo år sedan ett mycket uppskattat bidrag i samma ämne för Folkvett, och i dagarna släpper han en hel bok som avlivar de flesta av de myter som cirkulerar om psykoanalysens fader. Boken recenseras också i detta nummer.

Thomas Malm, professor i humanekologi vid Lunds universitet bidrar med en roande berättelse om en skotsk kryptozoolog och Sven-Ove Hansson, professor i filosofi vid KTH, återpublicerar en artikel om pseudovetenskap från 1995

Två av våra senaste folkbildare, Jessica Norrbom och Maria Ahlsén, berättar om svårigheten att förmedla vetenskapligt baserade hälsoråd och den ilska som man kan mötas av när man förargar dem som på ett nästan kultliknande sätt vill försvara sina kurer.

Detta leder oss osökt in på ett annat ämne: att vara

skeptiker kan kosta. I detta nummer finns en recension av en mycket ambitiös bok, skriven av den belgiske skeptikern och HR-konsulten Patrick Vermeren. Folkvett har också intervjuat honom om de problem som han mötts av när han har vågat ta offentlig ställning mot uppenbar pseudovetenskap. Han och en skeptikerkollega var nyligen inblandade i ett skadeståndsmål, där en "coach" stämde dem för förlorade intäkter efter att de publicerat en kritisk artikel om denne coachs verksamhet. De vann, men deras advokatkostnader blev hisnande. I intervjun berättar också Vermeren om en annan skeptiker som i sitt försvar mot en pseudovetenskapare har fått spendera miljonbelopp på juristhjälp. Andra exempel: detta folkvettsnummers redaktör fick föreläsa med väktarskydd efter att ha mottagit dödshot inför en föreläsning om oseriösa "coacher" och fick en utlandslansering av en bok avbruten då hans litterära agent också representerade en framgångsrik "beteendevetare", som fått kritik av VoF för sin personlighetsteori. Tidningen Ergo, Uppsala studentkårs tidning, rapporterade nyligen att VoF:s tidigare ordförande, professor Dan Larhammar, fått utstå flera hot och absurda anmälningar efter att han uttalat sig kritiskt om kolloidalt silver. En tidigare styrelsemedlem i föreningen förföljdes av en person som var involverad i en ökad konspirationsteoretisk organisation. Det går knappt en vecka utan att aktiva medlemmar i VoF får märkliga mail från personer som ogillar vårt arbete. De flesta är med stor sannolikhet harmlösa, men förvirrade människor kan också göra förvirrade, och i värsta fall farliga saker. Men, som någon klarsynt tänkare sade: "har man aldrig förargat någon har man förmodligen inte heller någonsin försökt göra skillnad".

Barthelemy del.

Jap. Japonica Pers.

Lilas

38

Men att vara skeptiker är också kul. Den sjunde maj har vi vår årsstämma, denna gång arrangerad av vår förening i Uppsala. Folkbildarpriser kommer att utdelas, och med stor sannolikhet kommer alla tre pristagarna delta i en paneldebatt. Det är ännu inte bestämt om vi kommer kunna direktstreama prisutdelningen, men varför inte ta sig till Uppsala, uppleva eventet på plats och träffa lika-sinnade?

I höst kommer VoF, som vanligt, delta på bokmässan i Göteborg. Här hoppas vi få många frivilliga till vårt arbete i montern, som denna gång kommer att vara lite större än förut. Vi har dessutom fått den stora äran att på mässan arrangera ett seminarium om konspirationsteorier, där 2020 års folkbildare, professor Åsa Wikforss kommer att delta, tillsammans med journalisten Kent Werne – författare till boken ”Allt är en konspiration” - samt tidningen Filters chefredaktör Mattias Göransson. Och skulle inte detta räcka för den intresserade VoF-medlemmen, arrangeras regelbundet skeptikerpubar på olika platser med intressanta föredrag. Väl mött!